

Арт-методики можна використовувати на практичних заняттях з дисциплін «Психологія» та «Психологія ділового спілкування» і прив'язувати їх за змістовним значенням до матеріалу, що вивчається за програмою.

В.В. Міхеєва

СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ЇХ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Початок ХХІ століття ознаменований різким загостренням соціальних проблем молоді у різних країнах світу. У більшості з них молодь приблизно вдвічі частіше, ніж представники старших вікових категорій, опиняється в маргінальному становищі при виборі місця праці, непропорційно великою є її частка в когорті безробітних, найнижчими показниками характеризується рівень її доходів й стартові можливості отримання освіти та самоствердження. В умовах формування ринкового середовища вітчизняна молодь вимагає особливої соціальної підтримки та соціального захисту як така, що перебуває в стані формування й утвердження життєвих позицій, складає більше половини працездатного населення держави, має свої орієнтації, інтереси і потреби, болісно відчуває на собі тягар економічної кризи та недостатність державних асигнувань на соціальні потреби. Водночас молодь є майбутнє держави, а тому від забезпечення стартових умов її діяльності залежить подальший розвиток нинішнього суспільства, а також майбутніх поколінь.

Духовне відродження народу України вимагає особливої уваги до світу цінностей молоді як майбутнього країни, гаранту суспільного прогресу. Останнім часом загострилося чимало молодіжних проблем, серед яких найголовнішими є: низький рівень життя, безробіття і значна економічна та соціальна залежність від батьків; шлюбно-сімейні проблеми (високий рівень розлучень, сімейних конфліктів); низька народжуваність - вже протягом трьох з половиною десятиліть в Україні зберігається рівень народжуваності, який не забезпечує навіть відтворення поколінь; матеріальна незабезпеченість, відсутність умов для поліпшення житлових умов; поганий стан здоров'я і зростання рівня соціальних відхилень (злочинність, пияцтво, наркоманія, проституція); втрата ідеалів, соціальної перспективи, життєвого оптимізму. Постійно скорочується питома вага молоді щодо всього населення. В Україні за останні десять років її кількість знизилася з 22 до 20 %. За всіма прогнозами, ця тенденція триватиме і надалі. До числа особливо тривожних тенденцій у молодіжному середовищі відноситься відставання рівня освіти від рівня, досягнутого найбільш розвиненими країнами; прискорення падіння престижу загальної і професійно-технічної освіти; збільшення числа

молоді, що починає трудову діяльність із низьким рівнем освіти і не має бажання продовжувати навчання; орієнтація багатьох ланок освіти на "потокowe" відтворення робітників, службовців і спеціалістів без урахування вимог споживачів; непідготовленість кадрів вищої, професійної і середньої школи до роботи в нових умовах; відставання матеріально-технічної бази всіх рівнів від нормативних вимог; зниження інтелектуального рівня аспірантського корпусу - майбутнього української науки, відтік обдарованих юнаків і дівчат із багатьох ВНЗ і з країни. Молоде покоління здебільшого виявилось без надійних соціальних орієнтирів. Соціальна незахищеність, нестача уваги суспільства визначає цю соціальну групу як дестабілізуючу суспільну силу, а в цей же час на молоді лежить відповідальність за майбутнє країни. Вирішення цих проблем потребує розроблення і втілення у соціальну практику державної молодіжної політики, яка повинна бути зорієнтована на створення нової системи професійної підготовки молоді з урахуванням тенденцій сучасного соціально-економічного буття, потреб ринку праці, подолання відчуження молоді від політичних та суспільних процесів. Державна молодіжна політика - це діяльність держави зі створення соціально-економічних, правових, організаційних умов і гарантій для соціального становлення і розвитку молодих громадян, найбільше повної реалізації творчого потенціалу молоді в інтересах суспільства. Але на рубежі ХХ-ХХІ ст. ефективній молодіжній політиці стали на заваді: дефіцит соціально-економічних ресурсів, які б могли бути використані для вирішення молодіжних проблем; зниження життєвого рівня молоді, що спричиняє песимізм, соціальну апатію; невідповідність рівня професійної підготовки молоді реальним потребам суспільства; слабка консолідованість молодіжного руху.

З.А. Сивогракова

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ ДОРΟΣЛИХ

Бурхливий розвиток технологій, інформатизації, пришвидшення процесу старіння знань визначають той факт, що продовження освіти дорослими людьми стало необхідністю нашого часу. Розуміння психологічних особливостей зрілої особистості, урахування їх у змістових і методичних аспектах педагогічного процесу є необхідною умовою ефективності безперервної освіти. Серед методів, які добре себе зарекомендували в тому числі і в роботі з дорослою аудиторією у межах курсів підвищення кваліфікації ННППК, можна назвати деякі сучасні інтерактивні психолого-педагогічні технології.